

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник Міністра
молоді та спорту України
з питань цифрового розвитку,
цифрових трансформацій та
цифровізації

Віталій ЛАВРОВ

ПРАВИЛА
спортивних змагань з
боротьби на поясах
АЛИШ

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№2/5.2/24 від 18.01.2024
КЕП: Лавров В. О. 18.01.2024 15:46
3FAA9288358EC003040000002EAB2F00F5AAAF00

I. Загальні положення

1. Ці Правила спортивних змагань з боротьби на поясах Алиш (далі – Правила) визначають основні засади організації та проведення спортивних змагань з боротьби на поясах Алиш, які проводяться на території України.
2. Правила підготовлені і адаптовані відповідно до міжнародних правил Об'єднаного Світу Боротьби (далі – UWW) з боротьби на поясах «Алиш».
3. Вимоги цих Правил стосуються усіх дисциплін, з яких проводяться спортивні змагання з боротьби на поясах Алиш, та не поширюються на організацію та проведення міжнародних спортивних змагань з боротьби на поясах Алиш на території України.
4. Спортивні змагання з боротьби на поясах Алиш проводяться з метою:
 - 1) розвитку і популяризації боротьби на поясах Алиш в Україні;
 - 2) підвищення спортивної майстерності учасників спортивних змагань, виконання нормативів Єдиної спортивної класифікації України з неолімпійських видів спорту;
 - 3) визначення кандидатів для формування збірних команд клубів, фізкультурно-спортивних товариств, адміністративно-територіальних одиниць, збірних команд України;
 - 4) визначення рейтингу;
 - 5) обміну досвідом, знаннями, інформацією;
 - 6) покращення методів і практики суддівства спортивних змагань з боротьби на поясах Алиш.
6. Право внесення змін до Правил належить Президії Всеукраїнської федерації традиційних видів боротьби (далі – Федерація). Зміни вступають в дію в день їх оприлюднення після затвердження Міністерством молоді та спорту України.
7. Прийняття рішень в ситуаціях, не передбачених цими Правилами:
 - 1) в разі виникнення ситуацій, не передбачених цими Правилами, під час проведення поєдинку рішення приймається заступником головного судді, який забезпечує проведення спортивних змагань з відповідного розділу;
 - 2) в разі виникнення ситуацій, не передбачених цими Правилами, не пов'язаних з проведенням поєдинку, рішення приймається головним суддею спортивних змагань;
 - 3) рішення головного судді (заступника головного судді) щодо не передбачених цими Правилами ситуацій не можуть суперечити цим Правилам.
8. Терміни, що вживаються у цих Правилах, наведені у Законі України "Про фізичну культуру і спорт".

9. Антидопінговий контроль спортивних змагань з боротьби на поясах Алиш здійснюється відповідно до Закону України "Про антидопінговий контроль у спорті" та Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті.

10. Спортивні змагання з боротьби на поясах Алиш проводяться відповідно до положення (регламенту) про проведення відповідного спортивного змагання (далі – Регламент), що затверджується організатором.

II. Організація та проведення спортивних змагань

1. Організація спортивних змагань

1. Для проведення спортивних змагань складається Регламент, що є офіційним документом, який регламентує проведення конкретних спортивних змагань і є підставою для їх організації та проведення.

2. Регламент не може суперечити цим Правилам.

3. Регламент містить розділи:

- 1) найменування спортивних змагань;
- 2) цілі і завдання;
- 3) ранг спортивних змагань;
- 4) вид спортивних змагань (особисті, командні, особисто-командні);
- 5) організація та керівництво проведенням спортивних змагань;
- 6) місце і час проведення спортивних змагань;
- 7) програма проведення спортивних змагань;
- 8) порядок допуску учасників і подання заявок;
- 9) безпека та підготовка місць проведення спортивних змагань;
- 10) порядок визначення першості у кожному виді програми;
- 11) умови визначення переможців і призерів, їх нагородження;
- 12) умови і порядок фінансування спортивних змагань;
- 13) строки подання заявок на участь у спортивних змаганнях;
- 14) інші умови, які забезпечують проведення конкретного спортивного змагання.

4. Регламент надсилається учасникам спортивних змагань у терміни:

- 1) всеукраїнські спортивні змагання – не пізніше, ніж за 20 днів до початку;

- 2) обласні, зональні, регіональні спортивні змагання – не пізніше, ніж за 15 днів до початку;
- 3) міські спортивні змагання – не пізніше, ніж за 10 днів до початку;
- 4) інші спортивні змагання – не пізніше, ніж за 10 днів до початку.
5. Регламент затверджується державним або місцевим органом виконавчої влади сфери фізичної культури і спорту та погоджується Федерацією.

2. Види спортивних змагань

1. Спортивні змагання з боротьби на поясах Алиш поділяються на особисті, командні, особисто-командні.
2. В особистих спортивних змаганнях визначається особиста першість між спортсменами, які беруть участь у спортивних змаганнях.
3. У командних спортивних змаганнях визначається командна першість, результати виступу окремих спортсменів зараховуються команді в цілому.
4. В особисто-командних спортивних змаганнях визначається як особиста, так і командна першість.

3. Система проведення спортивних змагань

1. Спортивні змагання з боротьби на поясах Алиш проводяться за системою з вибуванням учасника після його першої поразки (за олімпійською системою).
2. Учасники спортивних змагань, які поступилися в поєдинках за вихід у фінал, продовжують боротьбу у бронзовому фіналі.
3. Поєдинки в одній ваговій категорії проводяться протягом одного дня.
4. Спортивні змагання можуть проводитися за колом, якщо у ваговій категорії бере участь п'ять або менше спортсменів.
5. Порядковий номер кожного учасника визначається жеребкуванням і зберігається за ним до кінця спортивних змагань.
6. Спортивні змагання з боротьби на поясах Алиш проводяться у вільному та класичному стилях.

4. Тривалість поєдинку

1. Поєдинок триває три хвилини чистого часу. Серед юнаків та кадетів – дві хвилини.
2. Перерва в поєдинку відсутня.
3. Якщо після закінчення часу поєдинку переможець не виявлений, обидва борці мають однакову кількість балів та/або зауважень, перемога призначається борцю, який здійснив останню активну дію.

4. Якщо після закінчення часу поєдинку борці не мають жодної оцінки активної дії та жодного зауваження, борці з нового захвату борються до першої активної дії, оцінка якої буде вирішальною в цьому поєдинку.

Перерва між поєдинками у борців будь-якої статі та віку складає не менше трьох хвилин.

5. Тимчасова зупинка боротьби. Проміжки часу між сигналом арбітра "тимчасова зупинка" і "продовжити" не входять до тривалості часу поєдинку.

6. Сигнал закінчення часу періоду дається для арбітра за допомогою звуку гонгу або іншого подібного звукового сигналу.

7. В разі проведення спортивних змагань на декількох килимах одночасно звукові сигнали гонгів мають бути різними. Сигнал закінчення поєдинку має перекривати шум глядачів.

8. Будь-яка технічна дія, розпочата одночасно з сигналом закінчення поєдинку, підлягає оцінці.

9. Будь-яка технічна дія, що проводиться після сигналу закінчення часу поєдинку, не оцінюється.

10. Поєдинок має бути зупинений до закінчення основного часу незалежно від рахунку, якщо є шість очок різниці (технічна перевага).

5. Заборонені дії

1. Заборонені дії поділяються на дві групи:

- 1) незначні порушення;
- 2) серйозні порушення.

2. До незначних порушень, за які оголошується зауваження, відносяться:

- 1) умисне заважання взяти захоплення супернику;
- 2) в разі спроби взяти захоплення за пояс вставання на коліно;
- 3) виключно оборонна стійка протягом 10 секунд і більше;
- 4) вихід за робочу зону килима однією або обома ногами;
- 5) не проведення атакуючої дії після взятих захоплень;
- 6) ставання на коліно під час боротьби.

3. До серйозних порушень, за які оголошується дискваліфікація, відносяться:

- 1) непідкорення вказівкам арбітра;
- 2) непотрібні вигуки в ході поєдинку або після його закінчення, зауваження або образливі для суперника або суддів жести протягом поєдинку;

- 3) носіння твердих або металевих предметів (приховано або відкрито);
- 4) оголошення двох незначних покарань.

6. Неявка і відмова

1. Рішення щодо дострокової перемоги в результаті неявки суперника оголошується учаснику, чий суперник не з'явився на виклик до поєдинку.
2. Учасник, який не з'явився до стартової позиції після трьох викликів з інтервалом в одну хвилину, втрачає право на зустріч.
3. Перед оголошенням дострокової перемоги в результаті нез'явлення суперника арбітр має отримати згоду з боку суддівської комісії.
4. Рішення щодо дострокової перемоги в результаті відмови суперника від боротьби оголошується учаснику, чий суперник відмовляється від боротьби з будь-якої причини.
5. В разі втрати учасником протягом поєдинку контактних лінз та неможливості продовження поєдинку він інформує арбітра щодо цього факту, який після консультації з бічними суддями віддає перемогу супернику в результаті його відмови від боротьби.

7. Травма. Хвороба. Нещасний випадок

1. Рішення щодо результатів періоду поєдинку, в якому один спортсмен не може його продовжувати в разі травми, хвороби, нещасного випадку, отриманих протягом поєдинку, приймає рефері після консультації з суддями:

1) травма у разі, коли сталася:

з вини травмованого учасника, перемога віддається супернику;

з вини суперника, перемога віддається травмованому учаснику;

2) хвороба:

якщо учасник захворів протягом поєдинку і не здатний продовжувати поєдинок, він оголошується переможеним;

3) медична допомога:

протягом поєдинку кожний спортсмен має чотири хвилини на медичні огляди, які зареєстровані для кожного учасника;

4) якщо акредитований лікар команди після медичного огляду учасника, який постраждав, повідомляє суддів щодо неможливості ним продовжувати поєдинок, рефері після консультації з бічними суддями завершує поєдинок, оголошує результат. В разі, коли ушкодження учасника має серйозний характер, потребує лікування за межами килима або вимагає більше двох медичних оглядів акредитованим лікарем команди рефері після консультації з бічними суддями завершує поєдинок і оголошує результат.

2. Тренер на килим не допускається. Якщо лікарю необхідна допомога, він може дозволити підійти лікарю команди або тренеру спортсмена.

3. Медична допомога під час змагань реєструється.

III. Учасники спортивних змагань

1. Вік учасників

1. Вік учасників спортивних змагань визначається станом на перше січня поточного року.

Учасники спортивних змагань поділяються на вікові групи:

1) юнаки, юначки:

з 12 до 13 років;

з 14 до 15 років;

2) кадети: з 16 до 17 років;

3) юніори, юніорки: з 18 до 20 років;

4) дорослі (чоловіки та жінки): з 20 років і старші.

2. Вікові категорії учасників спортивних змагань визначаються Регламентом.

2. Вагові категорії

Стать (Ч/Ж)	Вік	Вагові категорії, кг									
Дорослі (Ч)	20 років і старші	60	70	80	90	100	+100	Абс			
	(Ж)	20 років і старші	55	60	65	70	75	+75	Абс		
Юніори та Юніорки	18-20 років	60	65	70	80	90	100	+100	Абс		
	18-20 років	50	55	60	65	70	75	+75	Абс		
Кадети (Ч)	16-17 років	55	60	65	70	75	80	90	+90		
	(Ж)	16-17 років	45	50	55	60	65	70	+70		
Юнаки та юначки	14-15 років	50	55	60	65	70	75	80	90	+90	
	14-15 років	40	45	50	55	60	65	70	+70		
Юнаки та юначки	12-13 років	40	45	50	55	60	65	70	75	+75	
	12-13 років	32	36	40	45	50	55	60	65	+65	

Програма спортивних змагань може бути скорегована за рішенням виконавчого органу Федерації в залежності від рангу спортивних змагань.

У спортивних змаганнях в абсолютній першості дозволяється брати участь борцям вагових категорій:

- чоловіки – 80 кг і більше;
- жінки – 60 кг і більше.

Кожен учасник спортивних змагань має право боротися у тій ваговій категорії, в якій його заявлено у встановленому порядку.

3. Зважування учасників

1. Процедура офіційного зважування учасників спортивних змагань проводиться суддівською групою, призначеною суддівською комісією Федерації або відповідним її виконавчим органом. До складу суддівської групи входять: представник суддівської комісії Федерації або її виконавчого органу, секретарі спортивних змагань, судді та лікар, в кількісному складі, достатньому для проведення зважування учасників спортивних змагань у встановлений Регламентом строк.

2. Процедура офіційного зважування учасників проводиться в день, що передує дню початку спортивних змагань і триває одну годину. За одну годину до офіційного зважування, учасникам надається право контрольного зважування на вагах офіційного зважування.

3. Чоловіки і жінки зважуються в окремих спеціально обладнаних для процедури зважування приміщеннях. Зважування учасниць спортивних змагань здійснюють члени суддівської групи жіночої статі.

4. Організатори спортивних змагань зобов'язані надати для проведення процедури зважування не менше двох комплектів вагів (для офіційного та контрольного зважування) з погрішністю не більше ± 50 г.

5. Під час проведення процедури офіційного зважування кожний учасник спортивних змагань має право тільки на одне зважування. В разі незначного перевищення допустимої ваги для входження у відповідну заявленій вагову категорію, учаснику надається можливість повторного зважування без одягу.

6. Учасники спортивних змагань, які не пройшли процедуру офіційного зважування у встановлений Регламентом строк, до спортивних змагань не допускаються.

7. Результати офіційного зважування заносяться до протоколу.

8. Якщо кількість учасників спортивних змагань перевищує таку, що дає можливість зважування на одних вагах за одну годину, процедура офіційного зважування проводиться на декількох вагах або учасники поділяються за ваговими категоріями, процедура офіційного зважування проводиться

поетапно.

4. Обов'язки та права учасників

1. Учасники зобов'язані суворо дотримуватись Правил, Регламенту, програми спортивних змагань, умов їх проведення, виконувати вимоги суддів.
2. Учасники мають право звертатися до суддів тільки через представника команди, капітана або тренера.
3. Учасник, який з будь-яких причин не може продовжувати спортивні змагання, зобов'язаний негайно повідомити секретаріат спортивного змагання.
4. Кожна команда, яка бере участь у спортивних змаганнях (якщо це передбачено Регламентом), зобов'язана мати представника, який є керівником команди і посередником між суддівською колегією і учасниками.
5. В разі відсутності представника команди його обов'язки виконує тренер або капітан, призначений з числа учасників команди.

6. Представник:

- 1) відповідає за дисципліну учасників команди, своєчасну їх явку на спортивне змагання;
- 2) бере участь в жеребкуванні;
- 3) під час спортивного змагання знаходиться у спеціально відведеному місці;
- 4) не може бути одночасно суддею цих спортивних змагань;
- 5) представникові забороняється втручатися у розпорядження суддів та офіційних осіб.

5. Вимоги до учасників

1. До спортивних змагань допускаються учасники, форма яких відповідає вимогам:
 - 1) складається з сорочки, штанів та пояса, має бути виготовлена з бавовни, або подібного матеріалу, бути у належному стані;
 - 2) сорочка зеленого та синього кольору;
 - 3) сорочка має бути достатньо довгою, покривати стегна до їх середини;
 - 4) штани мають бути білого кольору, довжиною до гомілковостопного суглобу або коротшими до 5 см та не обмежувати рухи спортсмена;
 - 5) пояс має бути червоного кольору, шириною 4–7 см, довжина 110–150 см для підлітків і хлопців, 150–180 см для дорослих спортсменів.
2. У формі допускається маркування державної символіки (зліва на грудях 10×7 см), прізвище учасника (20 см х 30 см) у зовнішній тильній частині сорочки.

3. Форма має бути чистою та сухою.
4. Нігті на руках і ногах мають бути коротко підстрижені.
5. Довге волосся має бути зав'язане для запобігання створенню незручностей для суперника.

IV. Офіційні особи. Суддівська колегія

1. Офіційні особи

1. Безпосереднє керівництво офіційними спортивними змаганнями покладається на суддівську комісію. Суддівська комісія відповідає за організацію і проведення спортивного змагання відповідно до Статуту Федерації.
2. Розпорядження суддівської комісії обов'язкові для учасників, суддів і представників.
3. Суддівська комісія проводить жеребкування, розподіляє учасників у підгрупи, складає план проведення спортивних змагань, перевіряє і затверджує порядок зустрічей за колами, призначає суддів у кожний поєдинок і спостерігає за їх роботою.
4. Суддівська комісія має право:
 - 1) відмінити спортивні змагання, якщо до його початку буде офіційно встановлено невідповідність місця, де воно проводитиметься, обладнання або інвентарю встановленим вимогам;
 - 2) припинити подальше проведення спортивних змагань або влаштувати тимчасову перерву за наявності причин, що заважають подальшому проведенню спортивних змагань належного рівня;
 - 3) усувати від суддівства суддів, що зробили грубі помилки або що не справляються з виконанням покладених на них обов'язків;
 - 4) не допускати до спортивних змагань учасників, які за віком, спортивною кваліфікацією і формою не відповідають встановленим вимогам;
 - 5) знімати зі спортивного змагання учасників та представників, що допустили грубощі, вступили у суперечку із суддею або іншу важку провину;
 - 6) суддівська комісія, за поданням організаційного комітету, затверджує суддівську колегію спортивних змагань;
 - 7) суддівська комісія організовує проведення засідання суддівської колегії перед початком спортивного змагання, після його завершення для підведення підсумків, у інших випадках в разі необхідності;
 - 8) суддівська комісія не має права змінити встановлені Регламентом умови проведення спортивних змагань.

2. Суддівська колегія

1. До складу суддівської колегії входять:

- 1) головний суддя;
- 2) заступники головного судді (на одного більше кількості килимів);
- 3) головний секретар на окремих килимах;
- 4) арбітр;
- 5) секретарі;
- 6) судді з реєстрації оцінок;
- 7) судді - секундометристи;
- 8) судді при учасниках;
- 9) суддя-інформатор;
- 10) лікар;
- 11) медсестра.

2. До складу суддівської колегії для обслуговування поєдинків учасників, включаються судді міжнародної, національної та першої категорій.

3. Кожний поєдинок обслуговує бригада суддів у складі арбітра і двох бічних суддів під спостереженням суддівської комісії.

4. Суддівська форма: форма відповідно до вимог UWW, сорочка - поло з емблемою UWW та надписом referee на спині. Чорні штани та чорне взуття.

5. В разі тривалості спортивних змагань на килимі більше трьох годин поспіль на кожний килим призначається не менше трьох суддівських бригад.

6. До складу суддівської колегії для обслуговування спортивних змагань, включаються судді з категорією не нижче національної за поданням організаційного комітету.

7. До складу суддівської колегії входять та виконують функції:

- 1) головний суддя – керує роботою суддівської колегії і обслуговуючого суддівського персоналу;
- 2) заступники головного судді – контролюють роботу суддів, секретаря, судді-секундометриста і суддів біля табло;
- 3) арбітр – знаходиться в межах робочої зони, веде поєдинок і керує суддівством, стежить за фіксацією його рішень на табло;
- 4) суддя з реєстрації оцінок – фіксує у табло, заносить до протоколу спортивних

змагань технічні дії та покарання, оголошені борцям суддями на килимі; в разі сумнівів щодо проведення прийому, він зобов'язаний уточнити це у судді на килимі; в ході оголошення покарання – зобов'язаний оцінити його в очках відповідно до Правил;

5) судді, які фіксують час, ведуть протоколи, секретар, інший технічний персонал не можуть бути молодше за 21 рік зі стажем суддівства національної категорії не менше трьох років і зобов'язані знати Правила;

6) суддя-секундометрист – (дві особи) – один фіксує час поєдинку у електронному табло, другий – у ручному секундомірі; суддя секундометрист, який фіксує час поєдинку, пускає і зупиняє секундомір за командами судді на килимі і після закінчення часу поєдинку подає відповідний сигнал;

7) суддя при учасниках – перед початком спортивного змагання перевіряє наявність учасників відповідного дня спортивного змагання та відповідність їх одягу вимогам Правил і Регламенту, пов'язує пояс згідно з Правилами, попереджає борців щодо послідовності їх виходу на килим, повідомляє головному секретарю щодо відмові спортсменів від боротьби;

8) суддя-інформатор – оголошує програму і порядок проведення спортивних змагань, повідомляє глядачам хід і результати боротьби, склад чергових пар, дає спортивні характеристики учасникам; офіційна інформація щодо спортивних змагань надається з дозволу головного судді або його заступника; спортивні змагання, які проводяться одночасно на двох килимах в різних приміщеннях, обслуговується двома суддями-інформаторами;

9) лікар спортивних змагань – входить до складу суддівської колегії на правах заступника головного судді з медичного забезпечення, бере участь в її роботі; здійснює медичне спостереження за учасниками в процесі тренувань і спортивних змагань; бере участь в акредитації делегацій і перевіряє наявність страхових свідоцтв; надає медичну допомогу в разі пошкоджень і захворювань; здійснює обстеження учасників у випадках травм і захворювань, робить висновок щодо можливості продовження ними спортивних змагань, негайно повідомляє головного суддю; присутній в процесі зважування учасників, де проводить зовнішній огляд; стежить за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог у місці проведення спортивних змагань. В разі проведення спортивних змагань на двох і більше килимах на кожному килимі має бути присутні лікар і медсестра.

3. Позиції та функції арбітра та бічних суддів

1. Арбітр знаходиться в межах робочої зони, веде поєдинок і керує суддівством, стежить за фіксацією його оцінок у табло.

2. Арбітр зобов'язаний переконатися у належному стані майданчика для спортивних змагань, приладдя, уніформи перед початком поєдинку.

3. Арбітр зобов'язаний бачити, принаймні, одного бічного суддю для

реагування на його дії, не втрачаючи з поля зору дії учасників.

4. Перед початком спортивних змагань арбітри і бічні судді зобов'язані ознайомитися зі звуком гонгу або іншого сигналу.

5. Здійснюючи контроль майданчика для спортивних змагань, судді мають звернути увагу на якість його поверхні.

6. Арбітр має спостерігати за глядачами або фотографами з метою запобігання створенню небезпеки або ризику травми учасникам.

7. Контроль відповідності встановленим вимогам форми та особистої гігієни учасників, зав'язування та захвату поясу арбітр здійснює під час виклику та підготовці учасників до боротьби.

8. Якщо форма учасника не відповідає встановленим вимогам, арбітр зобов'язаний вимагати від нього усунення недоліків. Запасна форма має знаходитись у тренера (біля майданчика для спортивних змагань у спеціально відведеному місці).

9. Якщо учасник за вимогою арбітра не усунув наявні недоліки, він позбавляється права брати участь у спортивних змаганнях і його супернику присуджується перемога відповідно до Правил.

10. Бічні судді мають допомагати арбітру і розташовуватися в протилежних кутах за межами робочої зони. Кожен бічний суддя зобов'язаний висловлювати думку, якщо вона відрізняється від думки арбітра в момент оголошення оцінок технічних дій або покарань за допомогою відповідних офіційних жестів.

11. Якщо арбітр дав оцінку технічної дії або покарання вище оцінки бічних суддів, він має змінити свою оцінку на вищу з відповідних оцінок бічних суддів.

12. Якщо арбітр дав оцінку технічної дії або покарання нижче оцінки бічних суддів, він має змінити свою оцінку на нижчу з відповідних оцінок бічних суддів.

13. Якщо оцінка одного бічного судді вища, а іншого нижче оцінки арбітра, останній може залишити свою оцінку.

14. Якщо думка обох бічних суддів відрізняється від думки арбітра, а він не помічає їх сигналів, бічні судді мають встати і продовжувати показувати жестом свою думку з метою зміни рішення арбітром.

15. Якщо арбітр не помічає, що бічні судді встали, бічний суддя, який знаходиться ближче до арбітра, має підійти до нього і звернути його увагу на думку бічних суддів.

16. Бічний суддя за допомогою відповідного жесту має показати свою думку щодо дій борців на краю робочої зони або за її межами. Будь-яке обговорення можливе і необхідне тільки в тому випадку, якщо арбітр або один з бічних

суддів відмітив те, що не бачили два інших судді і що може змінити рішення. Той суддя, хто висловлює думку, має бути упевнений в її вірності з метою уникнення непотрібної дискусії. Бічні судді мають стежити за відповідністю оцінок та реєстрацією їх у табло.

17. Якщо учаснику дозволяється на якийсь час покинути майданчик для спортивних змагань, бічний суддя має супроводжувати учасника. Дозвіл дається у виняткових випадках (поміняти костюм тощо).

4. Жести і сигнали

Жести і сигнали арбітра:

- 1) перемога – підняти руку високо над головою долонею вперед;
- 2) зупинитися, захоплення не розпускати – торкнутися долонями обох учасників;
- 3) продовжити поєдинок – легким поштовхом торкнутися долонями обох учасників;
- 4) відміна помилкової оцінки – однією рукою показати помилковий жест, іншою, піднявши її над головою, помахати два-три рази вліво - вправо;
- 5) медична допомога – обома руками долонями вгору вказати на учасника;
- 6) оголошення покарання (пасивна боротьба) – із зупинкою поєдинку – підняти руку, стислу в кулак, убік - вгору під кутом 45 градусів у напрямі покараного;
- 7) оголошення покарання (блок) – із зупинкою поєдинку – опустити руку, стислу в кулак, убік - вниз під кутом 45 градусів у напрямі покараного;
- 8) прийом не оцінюється – опущеними руками долонями до себе кілька разів виконати схресні рухи;
- 9) щодо готовності борців – витягнути руку, долонею назовні у бік борця; запрошення борців – витягнути руку долонею назовні у бік борця;
- 10) запросити борців на килим рухом руки від борця вбік до місця початку поєдинку;
- 11) контакт – розвести руки у бік борців на рівні грудей долонями назовні, потім зігнути в ліктях і схрестити замком;
- 12) сигнал "розпочати період" і "продовжити період" – сигнал свистка – різкий однократний короткий сигнал;
- 13) короткочасна зупинка періоду – сигнал свистка – двократний різкий короткий сигнал;
- 14) закінчення поєдинку – сигнал свистка – тривалий різкий однократний сигнал;

15) покарання вихід за межі робочої зони – пальцем однієї руки показати у напрямі борця, який покинув робочу зону килима, іншою рукою, опущеною вниз під 90 градусів, помахати вліво-вправо;

16) вихід за межі робочої зони оцінюється активністю для суперника – руку зігнути в ліктьовому суглобі зі стислими в кулак пальцями, привести кулак до плеча;

17) покарання положення на колінах – долонею руки доторкнутися до свого коліна і потім підняти руку у напрямі борця, який встав на коліно (коліна);

18) положення на колінах оцінюється активністю для суперника – руку зігнути в ліктьовому суглобі з пальцями стислими в кулак і привести до плеча;

19) покарання умисне порушення захоплення – прийняти положення контакт, розпустити захоплення і пальцем однієї руки показати у напрямі борця, який розпустив захоплення.

В разі помилкового жесту необхідно якнайшвидше зробити жест відміни рішення, а потім показати правильну оцінку. Всі жести мають показуватися від трьох до п'яти секунд. В разі оголошення переможця арбітр жестом запрошує борців в центр килима, стає між ними, бере обох за зап'ястя в положенні опущених рук, піднімає руку переможця.

Жести і сигнали бічних суддів:

учасник знаходиться в межах робочої зони – підняти руку вгору і опустити її до рівня плеча великим пальцем вгору уздовж кордону робочої зони і в цьому положенні затримати її якийсь час; один з учасників знаходиться за межами робочої зони – підняти руку на рівень плеча великим пальцем вгору і помахати справа наліво або навпаки кілька разів;

оцінка/покарання або думка, оголошена арбітром, (на його думку), неправильна – підняти руку над головою і помахати нею зліва направо два- три рази.

5. Місце (зона дії)

Боротьба проводиться в межах робочої зони. Будь-яка дія, що проводиться в мить, коли один або обидва учасники знаходяться за межами робочої зони, не може бути оцінена. Якщо один учасник торкається килима за межами робочої зони ногами, знаходячись в стійці, він вважається таким, що знаходиться в положенні за межами робочої зони.

Виключення:

Коли один з учасників кидає суперника за межі робочої зони, а сам залишається в ній достатньо довго, бачить ефективність технічної дії, така дія зараховується. Якщо кидок був початий, коли обидва спортсмени знаходилися в робочій зоні, але в його процесі спортсмен, на якого здійснено атаку, виходить за межі робочої зони, кидок може бути оцінений, якщо динаміка дії не

уривалася, і спортсмен, який виконує кидок, залишався в робочій зоні достатньо довго, щоб ефективність кидка була очевидна. У випадках проведення кидків - зачіпа зсередини, або підсічки під п'яту, якщо нога спортсмена, який атакує, покидає робочу зону і рухається над зоною безпеки, ці дії оцінюються за умови, що той, хто атакує, не переносить вагу на ногу поза робочою зоною.

У разі, коли той, хто атакує, проводить кидок і втрачає контакт з робочою зоною (знаходиться в повітрі), кидок може бути оцінений тільки за умови, що той, кого атакують, впаде раніше ніж той, хто атакує. Оскільки небезпечна зона є часткою робочої зони, спортсмен, чий ступні ніг в положенні стоячи торкаються небезпечної зони, має розглядатися таким, хто знаходиться в робочій зоні. Якщо атакуючий, проводячи кидок, падає за межі робочої зони, кидок може бути оцінений за умови, що спортсмен, якого атакують, торкнеться килима раніше того, хто атакує. У будь-якому іншому випадку кидок оцінюватися не може.

Після початку поєдинку учасники не можуть розпустити захоплення і покинути місце спортивного змагання без дозволу арбітра. Дозвіл покинути місце спортивних змагань може бути дано у виняткових випадках.

Початок поєдинку.

Перед початком спортивних змагань троє суддів (арбітр і два бічних судді) стають разом на краю майданчика для спортивного змагання, виконують спільний уклін перш ніж зайняти місця. В момент виходу з майданчика спортивного для змагання судді збираються на краю килима та виконують спільний уклін. Учасники виходять на край майданчика для спортивних змагань і в момент жесту арбітра (готовність до поєдинку) здійснюють уклін.

Учасників викликають гучним і чітким голосом. Кожен учасник займає своє місце в кутку, призначеному йому на килимі. Арбітр, стоячи в центральному колі посередині килима викликає двох борців до себе. Потискає руку борцям та оглядає їх форму, переглядає чи не допущені заборонені дії (жирна чи липка речовина на спортсменах). Борці вітаються один з одним, подають один одному руку і займають позиції. Коли арбітр оголошує команду "Алиш" починається поєдинок. Борець, якого викликали першим, одягає зелену куртку, а другий - синю. У будь-якому іншому випадку суддя застосовує свисток.

Поєдинок починається в положенні обопільного захоплення за пояс.

Тільки члени суддівської комісії можуть перервати боротьбу.

До сигналу арбітра щодо початку поєдинку в момент здійснення захоплення, учасники не мають права переміщати опорну ногу або ставати на коліно. Арбітр і бічні судді мають зайняти початкове положення перед поєдинком перш ніж учасники вийдуть на килим. Арбітр знаходиться в центрі в двох метрах від лінії, що сполучає учасників в початковому положенні, обличчям до столу, де реєструється час.

Вживання сигналу "переривання сутички"

Арбітр зобов'язаний негайно зупинити поєдинок, дозволити борцям розпустити захоплення, використовуючи сигнал свистка "зупинка поєдинку" і продовжити її, використовуючи сигнал свистка "почати поєдинок", в наступних випадках:

один або обидва борці виходять за межі робочої зони;

один або обидва борці виконують заборонені дії;

один або обидва борці отримують травму;

необхідно привести до ладу форму одного або обох борців;

у будь-якому іншому випадку, коли арбітр визнає це необхідним;

арбітр і бічні судді або суддівська комісія мають необхідність порадитися.

Даючи команду "зупинка поєдинку", арбітр має бачити учасників на той випадок, якщо вони не чують команду і продовжують боротьбу. Арбітр не оголошує "зупинка поєдинку" для зупинки учасника (учасників), який виходить за робочу зону, якщо ситуація не є небезпечною. Після оголошення "зупинка поєдинку" учасники зобов'язані швидко зайняти вихідні позиції, за яких вони починали поєдинок. Коли арбітр оголосив "зупинка поєдинку", учасники мають розпустити захоплення і встати на своє місце, якщо було запропоновано, поправити форму. Учасник може прийняти інші положення тільки в разі отримання медичної допомоги. Арбітр може оголосити "зупинка поєдинку", якщо учасник травмований або нездоровий, і може просити акредитованого лікаря вийти на килим і швидко оглянути учасника. Арбітр може оголосити "зупинка поєдинку", якщо травмований учасник показує арбітрові, що потребує огляду, який має бути виконаний щонайшвидше. Арбітр може оголосити "зупинка поєдинку", якщо суддівська комісія на прохання акредитованого лікаря команди дозволяє йому швидко оглянути травмованого учасника. Вживання сигналу "короткочасна зупинка періоду поєдинку".

У випадку, коли арбітр негайно зупиняє поєдинок (для звернення до одного або обох учасників), не міняючи їх положення для оголошення покарання, так, щоб борець, який не порушив Правила, не втрачав вигідну позицію, він дає сигнал "короткочасна зупинка періоду поєдинку".

Для продовження зустрічі арбітр дає сигнал "почати поєдинок".

Закінчення поєдинку

Арбітр використовує сигнал "закінчення поєдинку" і закінчує поєдинок:

коли один учасник отримує чисту перемогу;

в разі нез'явлення або відмови суперника від боротьби;

в разі дискваліфікації;

коли один з учасників не може продовжувати боротьбу в результаті травми;

коли закінчився час поєдинку;

поєдинок закінчується, коли борець набирає на шість балів більше, ніж суперник. Борець виграє поєдинок за технічною перевагою;

поєдинок має бути зупинений до закінчення основного часу, незалежно від рахунку, якщо є шість очок різниці (технічна перевага).

після сигналу арбітра "закінчення поєдинку" учасники повертаються на вихідні позиції.

Після оголошення "закінчення поєдинку" арбітр тримає борців в полі зору на той випадок, якщо вони не почули команду і продовжують боротьбу. Арбітр в разі необхідності вимагає від учасників привести костюм до ладу перед оголошенням результату.

Будь-яка дія, розпочата під час звуку гонгу, не зараховується, і жодна дія, виконана між звуками гонгу та свистком судді, не враховується.

Після закінчення поєдинку борці тиснуть один одному руки. Арбітр стає обличчям до столу головного судді та оголошує результат. Після оголошення арбітром результату поєдинку, учасники тиснути руки арбітру. Після цього кожен борець має потиснути руку тренера свого суперника. Якщо арбітр оголосив результат поєдинку, він не може відмінити або змінити його після того, як трійка суддів покинула килим. Якщо арбітр помилково вказав переможця, бічні судді мають добитися зміни помилкового рішення, перш ніж вони покинуть майданчик для спортивних змагань. У випадку, якщо суддями не змінено помилкове рішення щодо визначення переможця, на вимогу представника команди, а в його відсутності тренера, суддівською комісією може бути прийнятий протест і за результатом відео перегляду, буде запропоновано трійці суддів винести остаточну ухвалу. Дії і рішення, прийняті арбітром і бічними суддями відповідно до правила (більшості з трьох), є остаточними і не можуть бути змінені.

6. Небезпечне положення

Борець вважається в «небезпечній позиції», якщо лінія його спини (або лінія його плечей) вертикально або паралельно килиму утворює кут менше 90 градусів до килима і коли він чинить опір верхньою частиною тіла, щоб уникнути «падіння».

Небезпечне положення виникає, коли:

борець, який захищається, займає позицію містка;

борець, який захищається, спиною до килима, спирається на один або обидва лікті, щоб уникнути притискання плечей до килима;

борець має одне плече в контакт з килимом і в той же час перевищує

вертикальну лінію 90 градусів іншим плечем (гострий кут);

борець перекотився через плечі.

«Небезпечна позиція» не вважається, коли борець перевищує вертикальну лінію 90 градусів, грудьми та животом до килима. Якщо килим і спина учасника утворюють лише кут 90 градусів, це ще не можна вважати «небезпечною позицією» (нейтральна точка).

7. Оцінка дій

1. Чиста перемога (називається «TAZA» і записується в протоколі як «5») присуджується за:

кидок суперника на спину (лопатку);

зустрічна дія, під час якої суперник падає на спину.

Якщо вищевказані прийоми були розпочаті в центральній зоні боротьби або в зоні пасивності і закінчені в зоні захисту, прийом буде присуджуватися двома балами.

2. Два бали (записані в протоколі як «2») нараховуються:

у разі кидка суперника вбік, у небезпечній позиції;

якщо атакуючий торкається килиму першим під час виконання одним або обома колінами без зупинки, і захисник падає в небезпечне положення;

у разі блокування суперника зі свого боку, в небезпечній позиції;

перекат на бік менше 90° (живіт, таз).

Якщо вищевказані прийоми були розпочаті в центральній зоні боротьби або в зоні пасивності і закінчені в зоні захисту, прийом буде нарахований одним балом.

3. Один бал (записаний у протоколі як «1») нараховується за:

перекид на коліна незалежно від місця його виконання (борцівська зона, зона пасивності або зона захисту);

борцю, суперник якого подав запит на виклик, якщо початкове рішення підтверджено;

борцю, суперника якого отримав попередження за пасивність.

4. Без оцінки:

якщо під час руху атакуючий борець падає на спину або перекочується килимом лопатками – ця технічна дія не оцінюється;

ТАЗА в зоні захисту не діє;

якщо обидва борці одночасно падають на бік у нейтральному положенні, ця технічна дія не оцінюється.

5. Усне попередження (записано в протоколі як «V»):

у класичному стилі усне попередження дається борцю, який вперше намагається виконати технічну дію ногою, стоячи на килимі ногами.

Уточнення щодо використання ніг в положенні стоячи в класичному стилі:

атакуючому спортсмену дозволяється використовувати ногу, коли суперник піднімається в повітря. Суперника спочатку необхідно підняти в повітря, а потім атакуючий спортсмен може використовувати ногу, щоб виконати дію.

6. Зауваження (записано в протоколі як «O»):

у разі повторної пасивної дії під час сутички;

якщо суперник неодноразово порушує Правила і зриває прийом під час дії;

у разі повторних дій втеча від боротьби;

у класичному стилі, якщо суперник повторно виконує кидок, використовуючи ноги та/або стопи (у положенні стоячи на килимі).

Після кожного попередження (O) суперник автоматично отримує один бал.

8. Зона пасивності (помаранчева зона)

1. Зона пасивності помаранчевого кольору призначена для виявлення пасивного борця; вона також призначена для того, щоб допомогти усунути систематичну боротьбу з краю килима та будь-які відхилення від зони боротьби.
2. Будь-які прийоми або дії, розпочаті в центральній зоні боротьби і закінчені в цій зоні, є дійсними, включаючи контратаку та падіння.
3. В разі виконання прийомів і дій, розпочатих у центральній частині килима, ноги обох борців можуть увійти в зону пасивності і продовжити дії або прийоми в усіх напрямках, за умови, що ніщо не перешкоджає виконанню (штовхання, блокування, витягування).
4. Дія або прийом не можуть бути розпочаті в положенні стоячи в зоні пасивності, за винятком суворої умови – мають у зоні лише дві ноги. У цьому випадку арбітр буде терпіти ситуацію протягом обмеженого періоду часу, чекаючи, поки буде зроблено прийом.
5. Якщо борці переривають дію в зоні пасивності і залишаються там або якщо без будь-яких дій ноги обох борців залишаються в зоні, рефері перериває поєдинок і повертає борців у центр, поєдинок поновлюється в положенні стоячи.
6. У всіх випадках у положенні стоячи, якщо одна нога атакуючого борця знаходиться в зоні захисту, яка знаходиться за межами зони пасивності, рефері не перериватиме поєдинок і чекатиме завершення дії.

7. Коли нога борця, який захищається, знаходиться в зоні захисту, але борець, який атакує, виконує прийом без перерви, прийом зараховується. Якщо атакуючий борець не виконує прийом, рефері перериває поєдинок.
8. Коли борець, який захищається, ставить одну ногу в зону пасивності, рефері має голосно назвати «ЗОНА». Почувши це слово, борці мають спробувати повернутися до центру килима, не перериваючи дію.

9. Визначення пасивності

1. Більш активним вважається спортсмен, який знаходиться ближче до центру килима.
2. Спортсмен, який знаходиться в зоні пасивності, вважається пасивним.
3. Спортсмен вважається пасивним, якщо він спирається кулаком в бік (що є порушенням Правил).
4. Спортсмен вважається пасивним, якщо він блокує дії нападаючого.
5. Спортсмен вважається пасивним, якщо він відступає.
6. Спортсмен вважається пасивним, якщо спортсмен нахилиє корпус і опускає голову.

10. Загальні заборони

Борцям забороняється:

смикати за волосся, вуха, щипати шкіру, кусати, виконувати дії, жести або прийоми з наміром мучити суперника або змушувати його страждати, щоб змусити його відходити;

здійснювати удари ногами, головою, душити, штовхати, застосовувати прийоми, які можуть загрожувати життю суперника або спричинити перелом чи вивих кінцівок, наступати на ноги суперника або торкатися його обличчя;

тиснути ліктем або коліном у живіт, виконувати будь-яку дію, яка може спричинити страждання;

розмовляти під час бою;

обговорювати між собою результат матчу.

11. Суворо заборонені дії

Наступні заборони та дії є незаконними та суворо забороненими:

порушення захоплення – борцю заборонено відпускати захоплення протягом усього часу поєдинку. Порушення прийому під час кидка може призвести до травми як нападника, так і захисника;

тиснути кулаком у бік суперника – якщо борець розтягує хват і, не відпускаючи хвата, спирається кулаком у бік. Це може призвести до травми суперника, а також заважає нападнику робити дії;

прихилити голову до грудей суперника – якщо борець притуляється головою до

грудей суперника, це заважає атакуючому виконати будь-яку технічну дію, а також може призвести до травмування суперника під час технічної дії;

пасивність – неактивне ведення поєдинку, яким спортсмен лише намагається перешкодити технічним діям суперника.

12. Наслідки, що впливають на бій

Незаконний прийом атакованого борця має бути зупинений рефері, не перериваючи прийом, якщо це можливо. Якщо небезпеки немає, суддя допускає розвиток прийому і чекає результату. Потім він зупиняє поєдинок, дає бали та попереджає борцю, який помилився.

Якщо боротьба починається належним чином, а потім стає незаконним, дія має бути оцінено до початку порушення, потім поєдинок має бути зупинений і боротьба має продовжуватися, атакуючий борець отримує усне попередження. Якщо борець знову атакує з неправильним прийомом, рефері зупиняє поєдинок, дає попередження (0) борцю, який помилився, і одне очко його супернику.

У всіх випадках, у разі будь-якого навмисного удару головою чи будь-якої іншого жорстокості, борця, який це вчинив, має бути негайно виключено з поєдинку одноголосним рішенням суддівської бригади або дискваліфіковано.

13. Види перемог

Поєдинок можна виграти:

1. За чисте падіння.
2. Через травму.
3. За три попередження суперника під час сутички.
4. За технічною перевагою (шість балів різниці)
5. Через дискваліфікацію.
6. За оцінкою (перемога мінімум на один бал).

У разі рівності оцінок переможець буде оголошений шляхом послідовного врахування:

1. Найвища цінність дій.
2. Найменша кількість попереджень.
3. Борець, який зробив технічну дію останнім.

Спортсмен, який отримав три попередження під час поєдинку, програє поєдинок. Третє попередження суддівська колегія має зробити одноголосно.

14. Заборонені дії і покарання

Порушення розділені на дві групи.

Кожне незначне порушення (зауваження) оцінюється (має свою вагомість – активність). В разі оголошення одному або обом суперникам "зауваження" супернику негайно присуджується одна активність.

Арбітр має простим жестом пояснити причину покарання ("пасив", "блок", "коліна", "вихід за межі робочої зони килима", "порушення захоплення").

Покарання може бути оголошене після команди "закінчення поєдинку" за те порушення, яке було здійснено під час поєдинку або, у виняткових випадках, за серйозні порушення, здійснені після сигналу закінчення поєдинку, якщо результат ще не був оголошений.

Заборонені дії і оголошувані покарання:

незначні порушення – "зауваження" – оголошується учаснику за незначні порушення.

"Не ведення боротьби" оголошується за відсутності атакуючих дій одного або обох борців протягом 25 секунд. Перед оголошенням дискваліфікації арбітр має проконсультуватися з бічними суддями і винести ухвалу на підставі правила "більшості з трьох". Якщо обидва учасники порушують Правила одночасно, кожен з них має бути покараний відповідно до ступеня порушення. Якщо обидва учасники мали покарання (друге зауваження) і кожен з них має бути знову покараний, їм обом оголошують дискваліфікацію. Судді можуть винести остаточну ухвалу на підставі вимоги щодо ситуації, не передбаченої Правилами. Арбітри і судді мають право винесення покарань, керуючись цілями та інтересами спорту.

15. Подання протестів

1. Протести не можуть бути подані після закінчення матчу. Результат поєдинку не може бути змінений після того, як перемога була оголошена на килимі.
2. Якщо особа, відповідальна за суддівство, помітить, що суддівська колегія зловживала повноваженнями з метою зміни результатів поєдинку, вони можуть переглянути відеозапис, і за згодою суддівської комісії, накласти санкції на винних.

V. Місце проведення спортивних змагань. Обладнання

1. Майданчик для проведення спортивних змагань

1. Майданчик для проведення спортивних змагань має розміри не менше 12 м x 12 м і покривається спеціальним килимом, зазвичай синього кольору, що створює безпечні умови спортсменам в ході боротьби, укладається на рівну, пружну поверхню.

2. Майданчик для проведення спортивних змагань ділиться на дві частини – зону безпеки і робочу зону.
3. Робоча зона має форму кола діаметром дев'ять метрів і розташовується у центрі майданчика для спортивних змагань.
4. Смуга, що розділяє ці зони, називається небезпечною зоною і є частиною робочої зони. Ширина цієї смуги помаранчевого кольору становить приблизно один метр.
5. Частина майданчика "зона безпеки" має ширину не менше півтора метри.
6. Липкі стрічки білого кольору шириною до 10 см і завдовжки до 50 см позначають місця початку та закінчення поєдинку, закріплюються в центральній частині робочої зони на відстані чотирьох метрів одна від одної паралельно бічним лініям майданчика для спортивних змагань. Спортсмен у зеленій формі виходить ліворуч, у синій формі виходить праворуч.
7. Посередині килима має бути накреслено коло діаметром один метр, смугою шириною 10 см.
8. Якщо два або більше майданчиків для проведення спортивних змагань розміщені разом, спільна зона безпеки між ними має бути шириною не менше трьох метрів. Довкола майданчика для спортивних змагань має бути вільна зона не менше двох метрів.
9. Спеціальний килим для проведення спортивних змагань складається з елементів розмірами 2 м x 1 м, достатньо твердих і пружних для пом'якшення падінь, укладаються щільно, утворюючи рівну поверхню, не зміщуючись.

Поверхня не може бути слизькою і грубою.

2. Обладнання

1. Місце бічних суддів. Два легких стільця розташовуються в зоні безпеки в протилежних кутах відносно робочої зони, не закриваючи інформаційне табло з поля зору бічних суддів, членів суддівської комісії і судді-секретаря. Судді і секундометристи мають розташовуватись обличчям до арбітра і бути в полі зору суддів, які реєструють оцінки.
2. Інформаційне табло. Для кожної робочої зони встановлюється інформаційне табло з двох секцій для відображення поточного рахунку. Табло розташовується за межами робочої зони у полі зору суддів, членів суддівської комісії, глядачів і офіційних осіб. В резерві має бути механічне табло.
3. Контроль часу. Для контролю часу використовуються робочий та запасний годинники. В разі використання електронного годинника він має бути перевірений за допомогою механічного.
4. Для контролю часу використовується червоний прапорець, який вказує зупинку поєдинку. В разі використання електронного табло для визначення

тривалості зустрічі і знаходження у лікаря прапорці мають знаходитися в резерві.

5. Звуковий сигнал (гонг тощо). Для сповіщення арбітра щодо закінчення часу поєдинку використовується гонг або схожий звуковий пристрій.

6. Вимоги до засобів контролю часу та табло. Годинник і секундоміри мають бути зручними в експлуатації. Їх точність перевіряється перед початком спортивних змагань. Табло для оцінок має відповідати встановленим вимогам і бути у розпорядженні суддів в разі необхідності. Механічні секундоміри і табло мають використовуватися одночасно з електронним устаткуванням на випадок його відмови.

7. Глядачі мають розташовуватися не ближче ніж за три метри від майданчика для спортивних змагань.

Директор департаменту фізичної культури
та неолімпійських видів спорту

Олександр СТЕЦЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Перший Віце-Президент
Всеукраїнської Федерації
Традиційних Видів Боротьби
А. Е. Авраміді

«03» січня 2024 р.

ЗМІСТ

I.	Загальні положення	2
II.	Організація та проведення спортивних змагань	3
1.	Організація спортивних змагань	3
2.	Види спортивних змагань	4
3.	Система проведення спортивних змагань	4
4.	Тривалість поєдинку	4
5.	Заборонені дії	5
6.	Неявка і відмова	6
7.	Травма. Хвороба. Нещасний випадок	6
III.	Учасники спортивних змагань	7
1.	Вік учасників	7
2.	Вагові категорії	7
3.	Зважування учасників	8
4.	Обов'язки та права учасників	9
5.	Вимоги до учасників	9
IV.	Офіційні особи. Суддівська колегія	10
1.	Офіційні особи	10
2.	Суддівська колегія	11
3.	Позиції та функції арбітра та бічних суддів	12
4.	Жести і сигнали	14
5.	Місце (зона дії)	15
6.	Небезпечне положення	18
7.	Оцінка дій	19
8.	Зона пасивності (помаранчева зона)	20
9.	Визначення пасивності	21
10.	Загальні заборони	21
11.	Суворо заборонені дії	21
12.	Наслідки, що впливають на бій	22
13.	Види перемог	22
14.	Заборонені дії і покарання	23
15.	Подання протестів	23
V.	Місце проведення спортивних змагань. Обладнання	23
1.	Майданчик для проведення спортивних змагань	23
2.	Обладнання	24